

KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİ RİSK BİLDİRİM FORMU

ÖNEMLİ AÇIKLAMA

Kaldıraçlı İşlem, Müşteri'nin yatırdığı teminat tutarının belirli bir katına kadar (kaldıraç) işlem yapmasına imkân sağlayan işlemlerdir. Kaldıraç etkisi nedeniyle yüksek getiri elde edilebileceği gibi zarara uğranması da mümkündür. Bu nedenle işlem yapmaya karar vermeden önce, karşılaşılabileceğiniz riskleri anlamanız, çıkar çatışmaları hakkında bilgi sahibi olmanız, mali durumunuzu ve kısıtlarınızı dikkate alarak karar vermeniz gerekmektedir.

Tera Yatırım Menkul Değerler A.Ş. ("Tera YATIRIM") tarafından portföy aracılığı kapsamında işlem yapıldığı takdirde Müşteri'nin ilettiği alım veya satım emirleri karşı taraf olarak Tera Yatırım tarafından yerine getirilir. Bu halde, Müşteri ile Tera Yatırım arasında yaşanabilecek çıkar çatışmalarından en önemlisi Tera Yatırım'ın yapılan işlemlerde Müşteri'ye karşı taraf olduğu portföy aracılığı faaliyeti kapsamında ortaya çıkmakta olup, ilgili piyasanın doğal işleyişi ve uygulamaları doğrultusunda Tera Yatırım'ın Müşteri'ye karşı taraf olması halinde Müşteri kar elde ettiği zaman Tera Yatırım zarar edebilecek veya Müşteri zarar ettiği zaman Tera Yatırım kar elde edebilecektir.

İşbu formda yer alan aşağıdaki hususları anlayarak, gerekiyorsa bir uzmandan yardım almanız gerekmektedir.

UYARI

Kaldıraçlı alım satım işlemi hizmeti sunmak Sermaye Piyasası Kurulu'nun iznine tabidir. Bu nedenle, işlem yapmaya başlamadan önce çalışmayı düşündüğünüz yatırım kuruluşunun kaldıraçlı işlemlere ilişkin yetkisinin olup olmadığını kontrol ediniz. Kaldıraçlı alım satım işlemi yapmaya yetkili olan kuruluşları www.spk.gov.tr veya www.tspb.org.tr internet sitelerinden öğrenebilirsiniz.

ÜRÜN AÇIKLAMASI

Kaldıraçlı işlemler piyasası spot, borsa dışı, tezgahüstü (OTC) bir finansal piyasadır. Dayanak varlığın açılış fiyatı ile kapanış fiyatı arasındaki farkın, alınan pozisyonun yönüne göre müşteri hesabına kâr veya zarar olarak yansıtıldığı finansal türev ürünlerden oluşur. Hisse senetleri, emtialar, endeksler veya döviz gibi bir dayanak varlığın fiyat hareketleri üzerine spekülasyon yapmaya olanak tanıyan ve Fark Kontratları (CFD – Contract for Differences) olarak da adlandırılan bu piyasada çift taraflı pozisyon almak mümkündür. Doğrudan bir dayanak varlık alınabildiği gibi (uzun pozisyon), elde olmayan bir dayanak varlık da satılabilmektedir (kısa pozisyon). KAS işlemlerinde pozisyon alınan dayanak varlığa fiziksel olarak sahip olunmaz. Ancak Fark Kontratlarının fiyatları ile ilgili dayanak varlıkların fiyatları arasında çok yüksek oranda ve pozitif bir korelasyon bulunur.

Müşterilere yatırdıkları teminatın belirli bir katına kadar işlem yapma olanağı verilmektedir. Türkiye'de mevzuat gereği kaldıraç oranı azami 10:1 (10 katı) olabilmektedir. Her işlem için gereken teminat miktarı, kullanılan kaldıraç oranına, sözleşme büyüklüğüne, pozisyon büyüklüğüne ve dayanak varlığın fiyatına göre değişmektedir.

RİSK BİLDİRİMİ

Tera YATIRIM ile imzalanan Sermaye Piyasası Araçları Alım Satım Aracılık Çerçeve Sözleşmesi, Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine Aracılık Çerçeve Sözleşmesi ve bu sözleşmelerin eklerinde belirtilen hususlara ek olarak, aşağıdaki hususları anlamanız çok önemlidir.

1. Tera YATIRIM nezdinde açtıracağınız hesap ve bu hesap üzerinden gerçekleştirilecek tüm işlemler için Sermaye Piyasası Kurulu tarafından çıkartılan ilgili her türlü mevzuat ve benzeri idari düzenleme hükümleri uygulanacaktır.
2. Kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında Müşteri'ye bireysel portföy yöneticiliği veya yatırım danışmanlığı hizmeti verilememektedir. Tera YATIRIM'ın yapacağınız işlemlere ilişkin tarafınıza aktaracağı bilgiler ve yapacağı tavsiyelerin eksik ve doğrulanmaya muhtaç olabileceği tarafınızca dikkate alınmalıdır.
3. Kaldıraçlı alım satım işlemleri risklidir. Kaldıraç etkisi nedeniyle, ters fiyat hareketleri sonucunda yatırdığınız teminatın tümünü kaybetme riskiniz bulunmaktadır. Tera YATIRIM size herhangi bir getiri vaat etmemekte olup, piyasadaki yüksek getiri vaatlerine itibar etmemeniz.
4. Kaldıraçlı alım satım işlemleri 24 saat işlem gören ve oynak bir piyasa olduğundan piyasayı takip etmek çok önemlidir. Değişimlerin çok hızlı olduğu bu piyasada pozisyonlarınızı, net varlığınızı, riskinizi ve teminat tamamlama (margin call) seviyesini takip etmelisiniz. Hesabınızdaki net varlığınız, açık pozisyonunuz için gerekli sürdürme teminatının belirli bir alt sınırına (Stop-Out seviyesine) indiğinde zararda olan pozisyonlarınız, hiçbir ihbara gerek duyulmadan teminat tamamlama seviyesinin üzerine çıkana kadar sistem tarafından otomatik olarak kapatılır. Bu konuda Sözleşmenin ilgili hükümlerini dikkatle okumanız önem arz eder. Gerekliyse profesyonel yardım almanız önerilmektedir.
5. Profesyonel Müşteri iseniz ve işlemler sonucunda yatırmış olduğunuz İşlem Teminatından daha fazla zarar etmeniz halinde (eksi bakiye), söz konusu kayıp/zarar Tera Yatırım tarafından talep ve tahsil edilecektir.
6. Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin olarak Tera Yatırım personeline yapılacak teknik ve temel analizin kişiden kişiye farklılık arz edebileceği, bu analizlerde yapılan öngörülere göre harekete edilmemesi gerektiği bilinmelidir.
7. Tera YATIRIM'ın kaldıraçlı alım satım işlemlerinde Müşteri'ye karşı taraf olduğu portföy aracılığı faaliyeti kapsamında çıkar çatışması ortaya çıkabilmektedir. Kaldıraçlı alım satım işlemleri piyasa sisteminin doğal işleyişi ve piyasa uygulamaları doğrultusunda, Tera YATIRIM'ın Müşteri'ye karşı taraf olması nedeniyle kaldıraçlı alım satım işlemleri kapsamında Müşteri'nin kar elde ettiği zaman Tera Yatırım zarar edebilecek veya Müşteri zarar ettiği zaman Tera Yatırım kar elde edebilecektir. Bu durum hakkında detaylı bilgi almak için müşteri temsilcilerinizle görüşmeniz tavsiye edilmektedir.
8. Kaldıraçlı alım satım işlemlerinde size sunulan parite fiyatları ve "spread"ler en iyi fiyat durumunu yansıtmayabilir. Başka aracı kurumların fiyatlarını da kontrol etmeniz yerinde olacaktır.
9. Fark Kontratı işlemlerinde, işlem saatleri, bu işlemlere dayanak teşkil eden aracın işlem gördüğü organize piyasadaki işlem saatleri ile sınırlıdır. Tera YATIRIM, Fark Kontratı işlem saatlerini elektronik posta, EİP ya da terafx.com ve terafx.com.tr aracılığıyla Müşteri'ye bildirir.
10. Tera YATIRIM, Fark Kontratı işlemlerinde pozisyon kapatma tarihleri olan ürünlerde (vadeli işlem veya futures fark kontratları) elektronik posta, Elektronik İşlem Platformu veya terafx.com veya terafx.com.tr aracılığıyla Müşteri'ye bildirir. Müşteri, pozisyonlarını en geç kendisine bildirilen pozisyon kapatma tarihinde tasfiye etmekle yükümlü olup, bildirilen tarihte

pozisyonunu kapatmadığı takdirde yabancı yatırım kuruluşunun veya Tera YATIRIM'ın bu pozisyonu piyasa fiyatı üzerinden resen tasfiye etme yetkisi bulunmaktadır. Pozisyon kapama/tasfiye esnasında Elektronik İşlem Platformunda piyasanın ani değişimi kaynaklı fiyat oynamaları yaşanabilecek olup, bu durum piyasanın olağan işleyişi gereğidir, bu durumda gerçekleştirilen pozisyon tasfiye işlemi Müşteri'nin kaybına/zararına yol açabilir.

BU KAPSAMDA AŞAĞIDA YER ALAN BİLGİLERİ VE ÖRNEKLERİ OKUMANIZ VE ANLAMANIZ ÇOK ÖNEMLİDİR:

Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine Aracılık Çerçeve Sözleşmesi'nin 8.1 maddesi gereği, başlangıç ve sürdürme teminatı hesaplanmaktadır. Müşteri teminat yükümlülüklerini takip etmekle mükellef olup, aksi takdirde doğacak zarardan kendisi sorumlu olacaktır. TERA YATIRIM, MÜŞTERİ'ye, kayıtlı telefon ve/veya elektronik posta ve/veya SMS mesajı ve/veya EİP aracılığıyla yapacağı bildirimle, Sürdürme Teminat Oranını değiştirebilir. İlgili mevzuat kapsamında kaldıraçlı işlemlere ilişkin sınırlayıcı değişiklikler doğrudan yürürlüğe girer.

Başlangıç Teminatı, Sürdürme Teminatı ve Stop-Out Örneği:

Müşteri hesabına 1.200 dolar (USD) teminat yatırılmış olduğu ve 1,13000 seviyesinden 0,1 lot EURUSD alış yapıldığını düşünelim.

Başlangıç Teminatı: 1.130 dolar

Başlangıç Teminatı Hesaplama Yöntemi: $100.000 \text{ (EURUSD standart sözleşme büyüklüğü)} \times 1,13000 \text{ (fiyat)} \times 0,1 \text{ (lot)} \div 10 \text{ (Kaldıraç Oranı)}$

Varlık / Başlangıç Teminatı = $1.200 \div 1.130 = \%106$

Fiyatın %1 seviyesinde değer kaybettiğini ve 1,1190 seviyesine gerilediğini varsayalım:

Zarar = $(1,11900 - 1,13000) \times 100.000 \text{ (EURUSD standart sözleşme büyüklüğü)} \times 0,1 \text{ (lot)} = 110 \text{ dolar}$

Güncel Varlık = $1.200 - 110 = 1.090 \text{ dolar}$

Sürdürme Teminatı = $1.090 \div 1.130 = \%96$ (artık yeni pozisyon açamazsınız ama teminat tamamlama çağrısı da yapılmaz)

Piyasada hızlı bir fiyat hareketi oluştuğunu ve fiyatların 1,0600 seviyesine kadar gerilediğini varsayalım:

Zarar = $(1,06000 - 1,13000) \times 100.000 \text{ (EURUSD standart sözleşme büyüklüğü)} \times 0,1 \text{ (lot)} = 700 \text{ dolar}$

Güncel Varlık = $1.200 - 700 = 500 \text{ dolar}$

Sürdürme Teminatı = $500 \div 1.130 = \%44$ (teminat tamamlama çağrısı yapılır)

Piyasada hızlı bir fiyat hareketinin devam ettiğini, müşterinin teminat göndermediğini ve fiyatların bir anda 1,0200 seviyesine kadar gerilediğini varsayalım:

Zarar = $(1,02000 - 1,13000) \times 100.000 \text{ (EURUSD standart sözleşme büyüklüğü)} \times 0,1 \text{ (lot)} = 1.100 \text{ dolar}$

Güncel Varlık = $1.200 - 1.100 = 100$ dolar

Sürdürme Teminatı = $100 \div 1.130 = \%9$ (stop-out seviyesi %10 un altına düştüğü anda pozisyon otomatik kapanacaktır)

Pozisyon kapama/tasfiye esnasında elektronik işlem platformunda piyasanın ani değişimi kaynaklı fiyat oynamaları yaşanabilecek olup, bu durum piyasanın olağan işleyişi gereğidir. Bu tarz durumların genellikle Pazar gecesi piyasa açılışlarında, önemli ekonomik verilerin açıkladığı zamanlarda ve piyasada likiditenin düşük olduğu anlarda gerçekleşebileceğini belirtmek isteriz.

Elektronik işlem platformunda, piyasa gözlemi ekranında yer alan fiyatlar ile yine aynı platformda grafikte görülen fiyatlar arasında farklılıklar olabilir.

Kar/zarar hesaplaması yatırılan teminat miktarı ve kaldıraç oranı üzerinden değil, yukarı örnekte de görüldüğü üzere, alınan pozisyon büyüklüğü üzerinden yapılır.

Kaldıraç oranları pariteler arasında farklılık gösterebilir. Gün aşırı taşınan pozisyonlarda swap maliyetleri söz konusudur. Swap gecelik olarak belirlenmekte ve uygulanmaktadır. Swap, yurtiçi veya yurtdışı piyasaların tatil olduğu zamanlar ile hafta sonu tatillerinin söz konusu olduğu hallerde, bahse konu tatil süreleri dikkate alınarak Tera YATIRIM tarafından belirlenir.

Swap (Gecelik Taşıma Maliyeti) Uygulama Örneği:

Tera YATIRIM'ın sunduğu swap oranları EİP'te ilgili sembolün özelliklerinden veya ayrıntılar kısmından görülebilir. Swap genellikle puan cinsinden hesaplanmaktadır (in points). Bu da aynı yerden swap türü kısmından sembol bazında görüntülenebilir. Hesaplama kullanılan formül aşağıdaki gibidir:

$$\text{Swap} = (\text{Lot} \times \text{Pip değeri} \times \text{Swap Oranı} \times \text{Taşınan Gece Sayısı})/10 \text{ veya } \text{Swap} = (\text{Lot} \times \text{tick değeri} \times \text{Swap Oranı} \times \text{Kaç Gecelik uygulanacağı})$$

1 lot EURUSD işlemi için gecelik alış swapının EİP te -8, satış swapının +4 olduğunu varsayalım.

1 Lot EURUSD alış pozisyonu açan bir yatırımcı $\text{Swap} = (1 \times 10 \times -8 \times 1)/10 = -8$ USD veya $\text{Swap} = (1 \times 1 \times -8 \times 1) = -8$ USD swap kazancı elde eder. Diğer bir deyişle, 1 lot uzun EURUSD taşımak için, müşterinin katlanması gereken maliyet gecelik 8 dolardır.

1 Lot EURUSD satış pozisyonu açan bir yatırımcı $\text{Swap} = (1 \times 10 \times 4 \times 1)/10 = 4$ USD veya $\text{Swap} = (1 \times 1 \times 4 \times 1) = 4$ USD swap kazancı elde eder. Diğer bir deyişle, 1 lot kısa EURUSD taşımak için, müşterinin elde edeceği gelir gecelik 4 dolardır.

1 lot EURUSD için. Sembolün özelliklerine göre bazı günler 3 gecelik swap uygulanabilir.

Açık pozisyonlarınızın kar/zarar hesaplamasında; uzun pozisyonlarınız bid (satış) fiyat üzerinden, kısa pozisyonlarınız ask (alış) fiyat üzerinden değerlendirilir. Piyasa koşulları gereği likiditenin azaldığı, spread oranlarının genişlediği zamanlarda; hesabınız tam hedge (uzun pozisyonların sayısı kısa pozisyonlara eşit) olsa bile stop out olma riski mevcuttur. Hedge pozisyonlar, teknik olarak pozisyon kapatma anlamına gelmediği için, swap (taşıma maliyeti) işlemeye devam edecektir.

Buy stop, sell stop, stop loss (zararı durdur) gibi emirler piyasa emir olarak gönderildiği için belirlenen fiyat seviyesinden farklı bir seviyeden gerçekleşebilir.

Piyasanın gap'li (boşluklu) açılış yaptığı veya sert hareketlerin yaşandığı bir anda emirleriniz piyasadaki uç fiyatlardan gerçekleşebilir veya pozisyonlarınız stop-out olabilir. Cuma gecesi piyasalar kapanırken açık kalan bir işleminiz, Pazar gecesi piyasaların kapandığı yerin

üzerinde/altında açılması (gap) halinde sizi zarara uğratabilir. Bu tarz riskler yüzünden kayıp yaşamamanız adına Cuma günü piyasa kapanmadan önce teminat seviyenizi mümkün olduğu sürece yüksek tutmanızı tavsiye ederiz.

Ani ve ters fiyat hareketleri sonucunda zararınız hesabınızdaki bakiye miktarını aşabilir; aşılan miktar Profesyonel MÜŞTERİ değil iseniz mevzuat gereği tarafınızdan tahsil edilmemektedir.

Elektronik işlem platformunda görülen, yüksek ve düşük fiyatlar satış fiyatlarıdır. Forex piyasalarında alış işlemlerinizi (uzun pozisyonlarınız) satış yapılarak, satış işlemlerinizi (kısa pozisyonlarınız) alış yapılarak kapanmaktadır. Satış pozisyonunuza (diğer bir deyişle kısa pozisyonunuza) koyduğunuz Kar Al emriniz, aslında bir alış emridir. Satış pozisyonunuza (diğer bir deyişle kısa pozisyonunuza) koyduğunuz Zarar Durdur emriniz de aslında bir alış emridir.

Grafiklerde gözüken fiyatlar satış fiyatıdır (alış fiyatı değil). Bu açıdan grafik üzerinden emir verirken dikkatli olmak gerekir ve aradaki spread farkını hesaplamak gerekir.

Kar Al veya Zarar Durdur Emri Örneği:

Müşterinin 1 lot EURUSD 1,13000 fiyattan satış yaptığını varsayalım.

Eğer Kar Al emri 1,12000 ye konulursa, işlemin gerçekleşmesi için kotasyonun örnek olarak azami 1,11098 – 1,12000 olması gerekir ki 1,12000 ten pozisyon kapansın. Ancak bu durumda gün içi en düşük fiyat olarak sistem 1,11098 i gösterecektir. Gün içi en düşük olarak 1,12000 görünüyorsa, Kar Al emri gerçekleşmeyecektir çünkü kotasyon örnek olarak azami 1,12000 – 1,12002 olmuştur ve dolayısıyla alış emri gerçekleşmemiştir.

Eğer Zarar Durdur emri 1,13500 seviyesine konulursa, işlemin gerçekleşmesi için kotasyonun örnek olarak asgari 1,13498 – 1,13500 olması gerekir ki 1,13500 ten pozisyon kapansın. Ancak bu durumda gün içi en yüksek fiyat olarak sistem 1,13498 i gösterecektir. Ancak pozisyon kapatılmış olacaktır.

TERA YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş

İşbu Risk Bildirim Formunda anlatılan hususları okuyup anladığımı kabul ve beyan ederim.
(Bu ibare aşağıdaki noktalı alana Müşteri tarafından kendi el yazısı ile yazılacaktır)

.....

.....

Tarih:

Müşteri Ad-Soyadı:

İmza